

ВРЕМЕННИ ОБЩЕСТВЕНИ СЪВЕТИ НА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА

26 януари 2017г.

До

Г-н Ради Найденов
Извънреден и пълномощен посланик на
Република България във Федерална република Германия

Министър на външните работи (от 27.01.2017г.)

Копие

Ръководител работна група „Избори 2017“
Министерство на външните работи на
Република България

Относно : Откриване на изборни секции във Федерална Република Германия за извънредни парламентарни избори на 26 март 2017г.

Уважаеми господин Найденов,

Поздравяваме Ви с назначаването Ви за служебен министър на външните работи.

Благодарим за Вашето последно писмо от 11 октомври 2016г. Оценяваме усилията на Посолството *„да защитава законосъобразно оптимално интересите на българските граждани в страната на акредитация ... за предоставяне на максимална възможност на българските граждани в Германия да упражнят правото си на глас при избори и референдуми.“*

За съжаление, очевидно усилията през 2016г. не позволиха да се постигне поставената цел. На фона на рекордната глобална изборна активност извън България (изключвайки страните с влязло в сила ограничение от максимум 35 секции), както и силното нарастване на изборната активност в редица държави на избори и референдум 2016г., в Германия активността бележи спад от общо 10 503 гласували през 2014г. на 7916 гласували през 2016г. Този спад определено се дължи на откриването само на 12 изборни секции в едва 8 населени места.

Този спад е още по-неприемлив на фона на увеличаващата се българска диаспора във ФР Германия и на растящия брой места, в които българските граждани поискаха и направиха необходимото в т.ч. и осигурявайки логистична подкрепа за да участват в изборите¹.

Нашата оценка, е, че за създадената ситуация не може да се търси оправдание единствено в немската страна и нейните решения. Убедени сме, че те могат да бъдат и различни.

Смятаме също така, че отвъд въпроса за откриването на секции извън ДКП, дори в рамките на ограниченията, наложени от немската страна, има какво да се подобри в работата на Посолството по организацията на изборния процес, в частност и не на последно място във взаимодействието с българските общности в Германия, така че да се гарантира в максимална степен спазването на изборните права на българските граждани там.

В следващите редове излагаме подробно нашата оценка за изминалите избори, както и виждания за подготовката на предсрочните парламентарни избори на 26 март 2017г.

¹ Извън 14-те места извън ДКП посочени в нашето писмо от 29.08.2016г./16пр-1574, допълнително бяха подадени повече от необходимия брой заявления за гласуване за Касел (74 броя) и ХанOVER (88 броя).

ВРЕМЕННИ ОБЩЕСТВЕНИ СЪВЕТИ НА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА

ОЦЕНКА НА КАМПАНИЯ 2016г.

- **Опитите за откриване на секции извън ДКП във ФР Германия: изцяло вследствие инициативата на изборните активисти**

Откриването на секции извън ДКП през 2014 и 2015 година стана благодарение преди всичко на инициативата и настояването на представителите на гражданското общество в чужбина във всички възможни направления и пред всички възможни институции - български и немски, в т.ч. и в кореспонденция с Външно министерство на ФР Германия.

Кампанията през 2016г не беше изключение. Посолството направи искане за откриване на секции извън ДКП **едва след официално настояване за това**, въз основа на писмо на ВОС вх. № МВНР: 16пр-1574/29.08.2016г. и въз основа на изрично разпореждане от страна на МВНР след проведена среща с представители на ВОС на 30.08.2016. В първата си вербална нота ПР-17-681-2 от 12 август 2016г. до немската страна Посолството определено не е отправяло искане за откриване на секции извън ДКП. Тези факти, за съжаление, рушат крехкото доверие между Посолството и изборните активисти.

- **Незадоволително ниво на комуникация между Посолството и местните изборни активисти**

По време на кампания 2016г., комуникацията между Посолството в Берлин и консулствата с представителите на местните български общности отстъпи от добрите практики, установени в минали години.

Няколко примера:

Вашето официално писмо, изразяващо позицията на немската страна за отказ за откриване на секции извън ДКП е с дата 11 октомври, при положение, че още на 26 септември сте получили вербалната нота на немските власти. Несъмнено е, че посолството веднага е информирало МВНР и ЦИК, които излязоха със съответни съобщения и решения, но не и българските общности чрез техните представители. Повече от две седмици изборните активисти от местните български общности в Германия останаха в неведение и им беше отказвана ясна официална информация. Това отношение трудно можем да наречем партньорско.

Забавяне от 17 дни имаше и между писмото на ВОС от 29 август 2016г. с предложенията за откриване на секции извън ДКП и потвърждението от 16 септември, че Посолството е отправило това предложение на немската страна.

Промененият адрес на секция Мюнстер между първи и втори тур на президентските избори беше съобщен на членовете на СИК Мюнстер два дни преди балотажа. Официално съобщение за промяната нямаше нито на интернет-страницата на МВНР, нито на тази на Посолството.

Необходимо ли е да напомняме, че изборите извън страната просто няма как да се случат без активното и мотивирано участие на български граждани по места в процеса - организация и логистика участие в СИК и т.н. А готовността и мотивираността зависят най-напред от наличието на една уважителна и навременна комуникация от страна на Посолството, която подчертава мястото на партньор в процеса на българските общности по места, в съгласие с духа и буквата разпоредбите на чл. 13, чл. 22 и др. от Изборния кодекс.

- **Информационна неравнопоставеност и асиметрично разпределение на отговорностите**

През 2014г. и 2015г. бяха изисквани предварително отговорници от българските общности по места и предварително резервирани помещения. През 2016 пишете, че „*предварителното ангажиране на помещения за гласуване ... не би могло да бъде ангажимент на ДКП*“. Това обаче още по-малко може да бъде ангажимент на представителите на българските общности, които са в абсолютно неравнопоставено положение, защото не са страна в комуникацията с немските власти и както опитът от 2016г. показва – биват **информирани твърде късно** от страна на

ВРЕМЕННИ ОБЩЕСТВЕНИ СЪВЕТИ НА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА

Посолството. Така целият финансов риск при ангажирането на зали за провеждане на изборите остава за тяхна сметка.

Българските граждани по места могат обаче да са партньор на Посолството и да съдействат ефикасно на място за намиране на подходящо помещение и контакти с местните власти съгласно чл. 22 от ИК, евентуално и за запазване на безплатни зали чрез своите сдружения, когато местните власти имат такава практика (например във Франция).

- **Непрозрачни, нецелесъобразни или нелогични изисквания**

Във Вашето писмо от 11 октомври 2016 споменавате **три изисквания** на германската страна, за да бъдат образувани изборни секции извън ДКП **по изключение**.

1. *За германската страна най-важен е принципът на равнопоставеността в третирането на страните. (...) При организирането на избори и от други държави в Германия, обичайно се включват около 10 на сто от живеещите на територията на ФРГ.*

Не става ясно обаче как този процент следва да се разбира. Дали като долна граница, оценяваща минималния интерес, който следва да се покаже от дадената общност към съответния избор, за да бъде разрешено от немската страна откриването на секции или обратно, като абсолютен числен максимум, над който немската страна приема, че рисковете от струпване на избиратели и нарушение на обществения ред са значими и не разрешава откриването на секции.

Така или иначе, подобно условие не е изразявано в писмен вид от немската страна в официалните комуникации, които сме имали с тях.

Ще споменем само, че при условие, че в Германия живеят над 226 000 български граждани², 10% от тях представляват 22600 българи. Това е два пъти повече от максимума български граждани, участвали някога в избори на територията на ФР Германия. Едва ли този критерий може да е бил причина за отказ.

В нотата на ФМВНР от 26.09. 2016г., с чийто превод се сдобихме по легален път, обаче четем „За останалите упоменати и планирани в нотата от 7 септември 2016г. изборни секции извън дипломатическите и консулските представителства на Република България, позовавайки се на правилата от определящата това окръжна нота на ФМВНР 08/2013г. 505-10-510.31 от 19 юни 2003 г. и с оглед на споменатия от Посолството очакван брой български гласоподаватели, не може да бъде дадено разрешение.“

Ние не знаем (все още) какъв е посоченият от Посолството очакван брой гласоподаватели. Напомняме, че за избори 2016г. нито ВОС, нито изборните активисти на местните български общности са посочвали на Посолството какъвто и да е очакван брой избиратели.

2. *Германската страна се стреми да осигури възможност за **оптимално относително равномерно разпределение на изборните секции на територията ѝ**.*

Подобен критерий е странен, поради неравномерното разпределение на българските общности на територията на ФРГ и изключително високата им концентрация в определени места. Така или иначе, роля на Посолството е да обясни и защити предложената схема на географско покритие със секции съобразно разпределението на българските общности, за която немската статистика дава подробни данни. Предлаганият досега брой на секции извън ДКП не е пренасищан територията на Федералната Република, така че да обуслови отказ поради дублиране респ. ненужност на секции..

3. *Опазване на обществената сигурност и ред извън сградите*

²Statistisches Bundesamt,
<https://www.destatis.de/DE/ZahlenFakten/GesellschaftStaat/Bevoelkerung/MigrationIntegration/AuslaendischeBevoelkerung/Tabellen/Altersgruppen.html>

ВРЕМЕННИ ОБЩЕСТВЕНИ СЪВЕТИ НА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА

Това е единственият целесъобразен и прозрачен критерий. Той е спазван напълно през избори 2014, референдум 2015, избори и референдум 2016. Известно е, че никога досега не е имало инциденти и застрашаване на обществените сигурност и ред в и около сградите с избирателни секции по време на провеждане на български избори на територията на Германия. Този аргумент следва да се подчертава при подходяща възможност.

- **Прецедент с помещаване на секция извън сградата на ДКП**

За балотажа на 13 ноември избирателната секция в Мюнстер в последния момент беше изместена от канцеларията на почетния консул (с адрес Bismarkallee 1, 48151 Münster) в друга сграда в града (Bennohaus in Münster, Bennostraße 5, 48155 Münster).

Това ясно показва, че няма проблем секции да се разкриват в сгради извън сградите на ДКП и канцелариите на почетните консули, като разрешение за това е възможно да се получи в рамките на изключително кратки срокове.

- **Липса на солидарна подкрепа за секция във Валс (Холандия), заместваща несъстоялата се секция в Аахен (Германия)**

Посолството не подкрепи пред ЦИК искането за откриване на секция във Валс (Холандия) за живеещите в Аахен, след като стана ясно, че в Аахен няма да бъде отворена секция. Сънародниците ни в Аахен не получиха дори сух административен отказ от ЦИК, въпреки готовността си да организират изборите във Валс, за което имат опит от 2014 и 2015 години.

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА ЗА ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ 2017

С оглед на похабената гражданска енергия от кампания 2016 и въз основа на анализа на досегашния опит, за насрочените за 26 март 2017г. извънредни парламентарни избори настояваме:

1. Посолството **възможно най-рано** да отправи искане на разрешение от немската страна за откриване на секции в т.ч. и извън (сградите на) ДКП. Напомняме, че днес, 26 януари 2017г, е указаният от немските власти срок от 2 месеца за отправяне на искане за това разрешение. Целта е получаване на отговор от немска страна **преди** старта на кампанията за събиране на 60-те заявления в тези места. От кампания 2016г. знаем, че МВНР и ЦИК подкрепят този подход.
2. В това искане да се включат трите места с ДКП, местата с почетни консулства (Дармщадт, Магдебург, Щутгарт, Мюнстер и Хамбург), както и всички места, в които вече са се провеждали избори или в които за президентски избори и референдум 2016 успешно бяха събрани 60 и повече заявления, а именно **Аахен, Бремен, Валдорф, Дортмунд, Дрезден, Дюселдорф, Карлсруе, Касел, Констанц, Кьолн, Манхайм, Нюрнберг, Регенсбург, Фрайбург, ХанOVER и Хам**. В допълнение предлагаме да бъде включен още и **Лайпциг**, за който имаме информация, че местната българска общност има готовност да събере 60 заявления и да съдейства за организиране и провеждане на изборите.
3. **В местата с ДКП – Мюнхен, Франкфурт и Берлин** – освен досегашните секции в сградите на ДКП (Мюнхен 3, Франкфурт 2 и Берлин 2), **да се поиска откриване на респективно 2, 1 и 2 допълнителни секции извън сградите на ДКП** по обективни причини – липса на физически капацитет да се отворят нужния брой секции в рамките на наличните помещения в тези сгради (видно от протоколите на ЦИК и по кореспонденция с МВНР и Посолството). Както видяхме, на втори тур на президентските избори 2016 секцията в Мюнстер се помещаваше извън сградата на почетното консулство.
4. В искането да се посочат **потенциални адреси (тези от минали години) на помещенията** (т.е. без реално направени резервации) за провеждане на изборите. В случай на принципно и навременно разрешение от немска страна, местните изборни

ВРЕМЕННИ ОБЩЕСТВЕНИ СЪВЕТИ НА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА

активисти ще окажат съдействие като предложат окончателните адреси. Съдейки от опита още от 2009 година³, немската страна дава отказ не поради липса на точен адрес в първоначалното искане.

5. Посолството да поддържа **активна и централизирана връзка по е-мейл с местните изборни активисти** и да ги **информира в рамките на максимум 1-2 дни** за всички настъпили промени.

Целите на предлагания подход са:

- Облекчаване на подготовката на изборите и гарантиране в максимална степен на възможност за упражняване на изборните права на българските граждани
- Да се избегне излишното събиране на заявления при отказ на немските власти
- Да се избегне излишното задържане на резервациите за помещенията и свързаните с това финансови рискове, които Посолството отказва да поеме и които не могат да бъдат за сметка на местните изборни активисти.
- Повишаване на доверието между Посолството и местните изборни активисти

НУЖДА ОТ ТРАЙНО РЕШЕНИЕ В БЪДЕЩЕ

Основният въпрос, който се поставя за в бъдеще, е какво конкретно ще предприемат отговорните институции - Посолство, МВНР, ЦИК, както и отговорните политици - за успешно, пълноценно осигуряване на изборните права на четвърт милион български граждани в Германия?

- **Нужда от предвидимост и постоянство на изборния процес**

Българската общност в Германия има нужда от **предвидимост и постоянство**. Силно разочаровашо и непродуктивно е участие на едни избори и референдуми, а неучастие на следващите. Демотивиращо е полагане на усилия по резервиране на помещения и кампании по събиране на заявления, които в крайна сметка се оказват напразни. Участието на българските граждани извън страната в изборния процес е не само спазване на конституционното право на глас. Това е вероятно най-ефективният инструмент, с който разполага българската държава по запазване на тяхното усещане за принадлежност към националната общност.

- **Почетните консулства не са трайно и ефективно решение**

Увеличаването на броя на почетните консулства безспорно е необходимо, не само във връзка с изборите, но най-вече с административното обслужване на българските граждани извън страната⁴. Но то не е и не може да бъде генерално решение на проблема със секциите в Германия, а само частична и недостатъчна компенсация. Нуждите от секции са многократно по-големи от възможностите и нуждите от почетни консулства, особено при невъзможност за електронно неприсъствено гласуване онлайн и за вот по пощата. Провеждането на избори и референдуми само в секции в ДКП (в т.ч. и в почетните консулства) е **символично изпълнение** на изборните права на българските граждани на територията на ФР Германия, обхващащо само малка част от българската диаспора там и дискриминиращо останалата част.

- **Необходим е активен институционален и политически ангажимент с цел промяна на досегашните рамки**

Очевидно рамките на вербална нота 08/2003 от 19 юни 2003г. не отговарят на съвременните нужди на българските граждани, живеещи на територията на ФР Германия. Те не отговарят и на

³ Писмо ПР-17-693/24.06.09 на посланик Иво Петров

⁴ Това е свързано и с предоставянето на почетните консули на възможност за извършване на по-голям набор от консулски услуги, възможност регламентирана от Виенската конвенция, за което многократно сме настоявали

ВРЕМЕННИ ОБЩЕСТВЕНИ СЪВЕТИ НА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА

интересите на българската държава, която има нужда от поддържане на връзка със своите граждани, които представляват неин интелектуален и работен потенциал.

Очакваме:

- **Ясен и открит обществен ангажимент на Посолството в Берлин и на Министерство на външните работи за дипломатически ходове с цел промяна на тези рамки.** Вместо обяснения, защо нещо не може или не е могло да стане, очакваме **план с конкретни мерки** вкл. и на най-високо държавно ниво., които ще бъдат предприети за промяна на рамковите условия и пълноценно гарантиране на изборителните права на българските граждани във ФР Германия чрез удовлетворяване на потребностите от изборителни секции
- **Усилия за получаване на специален статут на българската държава.** Те трябва да включват мерки за релативизиране на принципа на „равнопоставено третиране на страните“. Първо, България е пълноправен член на ЕС и не може да се третира като страни, които не са членки на ЕС. Второ, делът на българската емиграция в чужбина като част от населението ѝ е значителен, което предопределя и съвсем различни, специфични нужди. Трето, единственото смислено изискване за разрешаване на избори извън ДКП е гарантирането на реда и на сигурността. Опитът от 2014, 2015 и 2016 години е положителен. Непонятно е на каква база немската страна не разрешава **по изключение** провеждане на избори. Ясно е, че поредицата от години, в които има български избори и референдум, ще бъде последвана и от години, в които няма да има такива. Ясно е, че в обозримо бъдеще ще се гласува масово електронно и дистанционно, но и че дотогава ще има нужда от мрежа от секции за физическо упражняване на правото на глас.
- **Вашите предложения за сътрудничество в гореспоменатите насоки.** Може да отчетете и факта, че част от българските граждани са и немски граждани и могат да се обърнат за подкрепа към своите политически представители в германския парламент.

С уважение,

За Временни Обществени съвети на българите в чужбина, www.globalbulgaria.org

Димитър Иванов, Швейцария, dimiter.ivanov@outlook.com

Стефан Манов, Франция

Любомир Гаврилов, Франция

Димитрина Ланг, Германия

Ганка Чивчибашиева, Германия

Нина Каменова, Германия

За Студентско сдружение „Бай Ганьо“, Манхайм

Цветелина Прокопиева

За Дружество „Българско общество 681“, Фрайбург

Андрей Младенов

Българо-немско културно сдружение "Златен век", Нюрнберг

Иво Стоилов

За Българо-германско културно дружество Есен

Калинка Кюппер

ВРЕМЕННИ ОБЩЕСТВЕНИ СЪВЕТИ НА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА

И представители и активисти на българската общност в Германия:

1. Адриана Димитрова, Берлин
2. Александър Тошовски, Карлсруе
3. Антоанета Тончева, Регенсбург
4. Бисер Данев, Дюселдорф
5. Благовеста Цонева, Регенсбург
6. Галя Стоянова, Мюнхен
7. Живка Желязова, Регенсбург
8. Иван Станоев, Аахен
9. Иван Филчев, Мюнхен
10. Ивелин Атанасов, Нюрнберг
11. Ивелина Накова, Карлсруе
12. Илияна Панов, Кьолн
13. Йорданка Захаријева, Бремен
14. Катя Бялкова, Мюнстер
15. Красимира Пъдешка-Аманфо, Констанц
16. Максим Радев, Щутгарт
17. Мила Христова, Дортмунд
18. Милена Константинова, Магдебург
19. Мирослав Тодоров, Мюнхен
20. Младен Панов, Кьолн
21. Павел Вълчев, Валдорф
22. Радостина Райкова, Констанц
23. Росица Узунова, Хайделберг
24. Симеон Христов, Дрезден
25. Стеа-Мария Митева, Хамбург
26. Явор Добрев, Аахен